

NEMZETI FEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

„Földgázpiaci vízió”

Nagykereskedelmi piacszerkezet 2015 után

Kovács Pál

Államtitkár

2012. Október 17.

Tartalom

I. Aktuális helyzetkép

II. Miért éppen 2015?

III. A kormányzat céljai

IV. A Gázpiaci vízió

Magyarország jelenlegi energetikai helyzetképe

- Energia importfüggőségünk jelentős: > 60%
- Saját fosszilis energiakészletünk korlátozott
- Földgázfelhasználásunk 80 %-a import
- Erőműparkunk előregedő stádiumban van
- Épületeink energiafelhasználása pazarló
- Megújuló energiahasznosításunk 8,79 %

Ebben a kiszolgáltatott helyzetben szükséges egy „túlélési” stratégia megalkotása a fenntarthatóság jegyében.

Az Országgyűlés 2011. október 3-án elfogadta a
Nemzeti Energiastratégia 2011-2030
Dokumentumot,

melynek mottója: *„Függetlenedés az energiafüggőségtől”*

A függetlenedés fő eszközei:

- Energiatakarékosság és energiahatékonyság fokozása
- Megújuló energiafelhasználás a lehető legmagasabb arányban
- Biztonságos atomenergia és az erre épülő közlekedési elektrifikáció
- **Kapcsolódás az európai energia infrastruktúrához**
- A hazai szén- és lignitvagyon, valamint az anyagában nem hasznosítható háztartási hulladék környezetbarát felhasználása

A földgáz szerepe a hazai energiamixben

- A földgáz teszi ki a hazai primer energiafogyasztás legnagyobb részét.
- Ennek ellenére jelentős mennyiségű importra szorulunk.
- Importlehetőségeink fizikailag korlátozottak
- Legnagyobb fogyasztói csoport a lakosság
- Infrastruktúránk fejlett:
 - szállítói rendszerünk fejlett és regionálisan integrált
 - jelentős tárolói kapacitások, stratégiai gáztároló
 - kiépített elosztói rendszer: a lakosság esetében a penetráció meghaladja a 90%-ot

Piaci változások

- Ellátásbiztonság középpontba kerülése

- Amerikai palagáz forradalom

- élénkülő palagáz kutatás
- USA import új felvevő piacai
- szénpiacra gyakorolt hatás

- Fukushima hatása

- Világszintű kereskedelem növekedése

- Európai piacok szerepének növekedése

Jelenleg a gázpiac globális szinten is változik, ezért fokozott óvatossággal kell stratégiát alkotnunk.

Jelenlegi szabályozás „sajátosságai”

- **Rezsiköltségek befagyasztása**
 - 2011 februárjától a szociális biztonság erősítése céljából
- **Biztonsági készletek egy részének értékesítése**
 - Meghatározott fogyasztói kör számára történik
- **Határkeresztező kapacitások rendeleti úton való allokálása**
 - A mosonmagyaróvári belépési kapacitások rendeleti úton történő allokálása

**A Kormány célja a lakosság terheinek csökkentése valamint a
nagykereskedelmi piacon a verseny növelése**

Tartalom

I. Aktuális helyzetkép

II. Miért éppen 2015?

III. A kormányzat céljai

IV. A Gázpiaci vízió

Miért 2015?

- A jelenleg meglévő hosszú távú gázbeszerzési szerződés lejártával új lehetőségek nyílnak meg a hazai piac szereplői előtt.
- 2015-re elkészül a magyar-szlovák gázvezeték, mely új kereskedési lehetőséget teremt a piac szereplőinek.
- Elkezdődik a jelenleg még csak tervezés alatt álló infrastruktúra projektek kivitelezése (Nabucco West/Déli Áramlat/Horvát LNG)
- Az Európai Unió 3. energiacsomagja és a Network Code-ok célja, hogy hozzájáruljanak a diszkrimináció mentes kereskedelemhez, csökkentsék a nemzeti szabályozásokban lévő különbséget és ezáltal hozzájáruljanak az egységes európai gázpiac kialakulásához.

E tényezők hatásai várhatóan 2015-től jelennek meg.

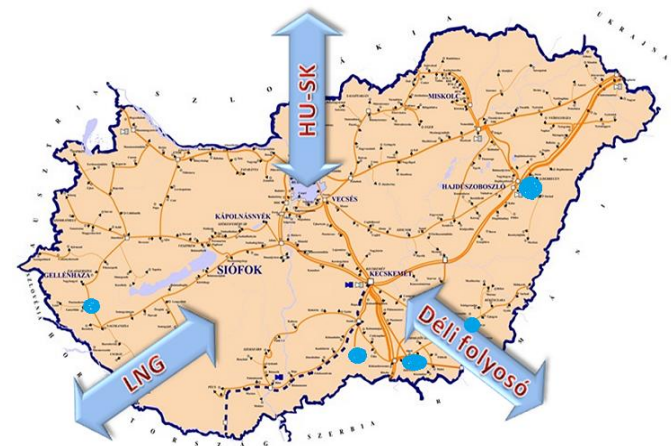
Fejlesztések a földgáz infrastruktúra területén

Földgáz infrastruktúránk az elmúlt években jelentősen fejlődött:

- Megépült a stratégia földgáztároló, fejlesztések történtek a kereskedelmi tárolókban
- Megépült a horvát-magyar és a román-magyar interkonnektor
- Bővítésre került az osztrák-magyar gázvezeték kapacitása

Jelenlegi gázbeszerzési lehetőségeink fizikailag korlátozottak, ezért új infrastruktúra beruházások szükségesek:

- **Északi irány:** az Európai Unió által koordinált Észak-Déli Energiafolyosó keretében történik, hazánkban **az SK-HU vezeték a vezető projekt, mely 2015-re megépül.**
- **Dél-kelet:** Déli földgázfolyosó, mely elsődlegesen a kaszpi-térségből származó gázt teszi elérhetővé (Nabucco West)
- **Dél-nyugat:** horvátországi LNG terminál, a földgáz világpiacához való hozzáférést biztosítja

 Gáztároló
 Új fejlesztések

Tartalom

I. Aktuális helyzetkép

II. Miért éppen 2015?

III. A kormányzat céljai

IV. A Gázpiaci vízió

Célunk

- A Kormány hosszú távú célja, hogy a hazai gázpiac **regionálisan versenyképes** legyen mind az ellátásbiztonság mind pedig az árak tekintetében.
- A hazánk földrajzi elhelyezkedésében és fejlett infrastruktúrájában rejlő lehetőségek kerüljenek kiaknázásra: **növekedjen Magyarország gáz elosztó szerepe** és a regionális integráció.
- Transzparens hazai piacszerkezet és szabályozás.
- Ezek véleményünk szerint hozzájárulnak ahhoz, hogy:
 - Biztosítható legyen a lakossági rezsiköltségek piaci alapú szinten tartása
 - Javuljon az ipar versenyképessége
 - Csökkenjen a hazai gázerőművek versenyhátránya

Az energiapolitika „hozzájárulása”

- Megtettük az első lépést: 2013. január 1-től elindul a hazai gáztőzsde, a CEEGEX.
- 2013. Január 1-től lehetőség nyílik **korlátozott földgáz-kereskedelmi engedély** kiváltására *(Jelenleg zajlik a szaktárcák közötti egyeztetés)*
 - Olyan szereplők számára, akik Magyarországon **nem látnak el közvetlenül végfogyasztókat**
 - Elsősorban **tőzsdei, nagykereskedelmi tevékenységre**
 - EU-ban vagy az EGT-ben lévő államban bejegyzett gázkereskedők részére.
- Célunk, hogy 2015-ig az osztrák, szlovák, ukrán, román és horvát határösszekötő vezetéken **biztosítható legyen a kétirányú szállítás:**
 - Október végétől elindul az ukrán-magyar határon az első fizikai gázszállítás Ukrajna irányába.
- Továbbra is komoly diplomáciai erőfeszítéseket teszünk annak érdekében, hogy a nagy **nemzetközi szállítóvezetékek érintsék Magyarországot.**
- Elkötelezettek vagyunk egy **LNG (FLNG) terminál 2015-re való megépítése** iránt.

Tartalom

- I. Aktuális helyzetkép
- II. Miért éppen 2015?
- III. A kormányzat céljai
- IV. A Gázpiaci vízió

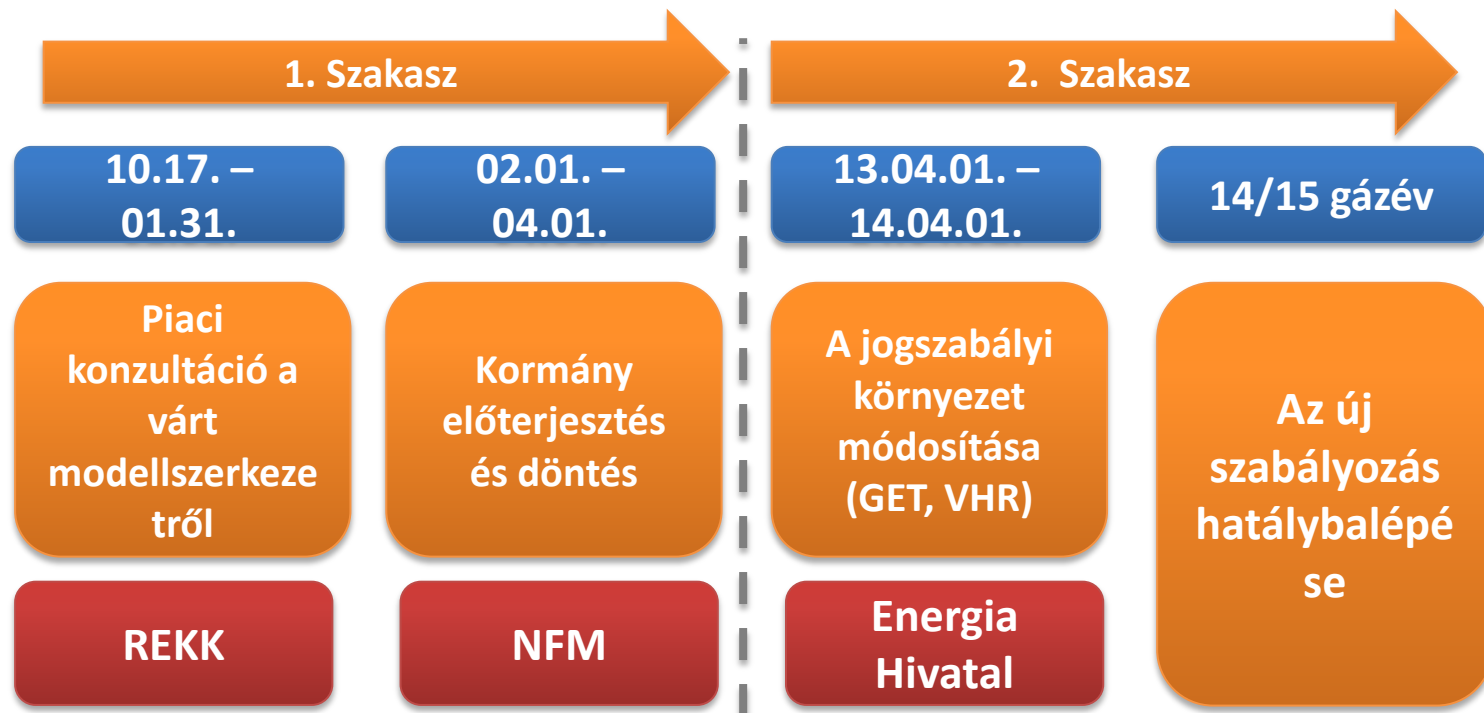
A Gázpiaci Vízió projekt

- Úgy véljük, hogy az előttünk álló időszak lehetőséget jelent a hazai gázpiac számára. Az erre való felkészülés azonban elképzelhetetlen a piaci szereplők részvétele nélkül.
- A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium ezért nyilvános konzultációt szervez a piaci szereplők számára annak érdekében, hogy közös „jövőképet” alakítsunk ki.
- A projekt levezénylésére a Minisztérium a Regionális Energiakutató Központot (REKK) bízta meg azzal, hogy:
 - Projektmenedzserként koordinálja a konzultációkat
 - A piaci változások figyelembe vételével készítsen vitaindító modelljavaslatokat
 - Elemesse a javaslatok piacra gyakorolt hatását
- A Minisztérium mellett a projektben meghatározó szerepet tölt be a szabályozó hatóság, a Magyar Energia Hivatal is.

A projekt célja

A projekt célja, hogy a hazai gázipari szabályozást és a piac felépítését a megváltozott körülményekhez igazítsa mind a GET mind pedig VHR szintjén.

Ennek folyamata:

Az első szakasz ütemterve

A projekt első szakaszának kulcs elemei

Vitaindító dokumentum

- Célja a gondolatmenet elindítása és vezetése
- A REKK és a Minisztérium véleményén alapulnak és a **vita tárgyát képezik**
- Felépítése:
 - **Rövid háttér**
 - **A modellváltás előfeltételei:** hazai és regionális és EU-s piaci változások, melyek szükségessé teszik a modellváltást.
 - **A Gázpiaci modell kulcskérdései:** 5 fő terület, melyet a modellek felépítésénél figyelembe kell vennünk.
 - **Üzleti modell alternatívák:** 3 különböző modell alternatíva, a kulcskérdések alapján vizsgálva.

A projekt első szakaszának kulcs elemei

Kérdések

- A piac által megválaszolandó területek, melyekre **részletes elemzéseket várunk**
- A feltett kérdések iránymutatásként szolgálnak
- A válaszok beérkezési határideje **2012. november 30.**

Nyilvános konzultációk

Tematikusan kerülnek megszervezésre három időpontban. A piac szereplői feltehetik kérdéseiket, egyeztethetik álláspontjukat az NFM és a MEH képviselőivel az alábbi témákban:

- **1.:** Nagykereskedelmi piacszerkezet, Egyetemes szolgáltatás, Hazai termelés
- **2.:** Szabályozási környezet, Infrastruktúra, 3. feles hozzáférés
- **3.:** Ellátásbiztonság, Egyéb felmerülő kérdések

A konzultációk nyilvánosak, azok anyaga és az ott elhangzott információk publikusak.

Az első konzultáció időpontja 2012. november 5.

A projekt első szakaszának kulcs elemei

Kiértékelés, végső modell

- A REKK a beérkezett írásbeli válaszok valamint a konzultációk alapján összeállítja a végső nagykereskedelmi modell javaslatot 2013. január 31-ig.
- Ezt követően a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium tájékoztatja a Kormányt az elért eredményekről és javaslatot tesz a munka további lépéseit illetően.
- Pozitív döntés esetén a kialakult nagykereskedelmi modell és piaci vízió alapján a piaci szereplők bevonásával megkezdődik a jogszabály tervezet kialakítása.
- **Cél, hogy a 2014-2015-ös gázév kezdetére hatályba lépjenek a módosított jogszabályok.**

A siker titka

- **Együttműködés**

- A piaci szereplők részéről a **véleményük megfogalmazása** és kifejtése a projekttel és annak felvetéseivel kapcsolatban
- A jelenlegi piac **strukturális problémáinak, hibáinak felfedése**
- Javaslatok, melyek elősegítik a piac működését, **pro aktivitás**

- **Transzparencia**

- Nyílt vélemények, átlátható folyamat
- A projekt nyomon követhető a <http://hellorepublic.com/hungasforum/hu> és a <http://www.kormany.hu/hu/nemzeti-fejlesztési-miniszterium> honlapon keresztül

A projekt célja a 2015 utáni időszak piaci helyzete ezért a gázpiac jelenlegi szabályozása nem képezik a projekt részét.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!